

Дослідження головного завдання і мети вивчення курсу включає засвоєння таких ключових понять і категорій, на яких ґрунтується дисципліна, а саме базових понять та концепцій політичної економії, міжнародної економіки, міжнародного права, міжнародного маркетингу, міжнародних фінансів, міжнародної економічної діяльності України.

Пахомов С. Ю., доцент
кафедри міжнародного менеджменту

ДЕЯКІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Як сказав Джон Кеннеді, росіяни (а це не в останню чергу стосується і українців) виграли війну в космосі за навчальною картою. Подібним чином висловлювався Ален Будар, тодішній шеф ЦРУ, заявляючи, що головною зброєю росіян є система освіти.

На сьогоднішній день ми маємо системну деградацію української освіти. В деякій мірі це стосується і російської, і європейської, а також американської освіти, але співставляючи кінець 80-х рр. минулого сторіччя і сьогодні, отримуємо різючу картину. Це слабкі знання студентів і викладачів, особливого нового покоління, дисбаланс між потребами українського народного господарства і професійною структурою випусників, величезне відставання у кількості, рівні підготовки і відриві від сучасності наших інженерів. Давайте прокоментуємо останню обставину щодо інженерів. У минулому (2009) році було проведено моніторинг видобувної галузі. Порівнювали стан української і російської технічної освіти. Виявилось, що уже не вистачає тридцяти технічних спеціальностей у цій галузі. Що це означає? — Спробуємо відповісти. В Україні є газ, нафта, вугілля, різноманітні рідкісні руди (уран, плутоній тощо), поклади яких є не дуже зручними для добування. Нафта — глибоко (мезозойська — 9 км), газ — під водою, на шельфі, вугілля — також важкодоступне через значну глибину залягання, а уранові руди — це взагалі особлива тема. В сучасному світі, в тому числі Росії, все це вже видобувається і перероблюється. Для цього потрібним є спеціальне обладнання і спеціально навчені кадри. В Росії таких спеціалістів (як і інших технічних спеціальностей) — навчають безкоштовно, за рахунок

держави. Навчання їх триває 8 років: 5 років — в університеті та 3 роки — в полі (виробнича практика). В результаті можна купувати або купувати спеціальне обладнання, і, як наслідок, суттєво змінити економічний стан країни. Ми ж цим не займаємося. Як наслідок — складний вибір, хто буде проводити ці розробки — росіяни, норвежці, американці чи англійці. В будь-якому випадку дохідність справи зменшується з 100 % до 20 % (звичайний формат сучасного контракту на розробку корисних копалин). При цьому ми постійно випускаємо на ринок праці економістів та юристів, у тому числі і слабопідготовлених, яких даже немає місць працевлаштування.

Враховуючи обмежений формат даних тез, спробуємо дати характеристику стану вищої освіти і водночас наших порад щодо її удосконалення дуже лаконічно:

1. Українському уряду потрібно посилити свою увагу і адміністративно-ресурсну допомогу технічній освіті. Це має бути комплексною програмою, що враховує стратегію розвитку держави в напрямку як розвитку нових для нас видобувних галузей, так і щодо технічного переоснащення існуючих галузей (хімічна, металургійна, машинобудівна тощо). Безкоштовна, за рахунок державного бюджету, з наданням підвищеної стипендії підготовка інженерних кадрів і, відповідно, підготовка для них майбутніх робочих місць.

2. Зменшення кількості університетів. За період незалежності технікуми і профтехучилища змінили статус, ставши університетами і академіями. Як правило, викладачі залишилися ті ж, а рівень підготовки студентів є дуже слабким і не співпадає з їх амбіціями. Для продовження цієї «чистки» найзручнішим є 2012 рік, коли буде найменша кількість студентів. До цього потрібно приготуватись.

3. Збільшення кількості технікумів і профучилищ.

4. Скорочення терміну навчання в середній загальноосвітній школі з 12 до 10 років, тому що людина має закінчувати вищу освіту приблизно в 21 рік.

5. Відмова від болонської системи навчання, зменшення в структурі навчального процесу питомої ваги модулів і тестів. Потрібно розвивати у студентів здатність до логічного мислення та пам'ять, а не привчати до пошуку відповіді.

6. По профілюючим предметам ввести усні екзамени.

7. З великою обережністю реформувати умови вступу до вищих навчальних закладів, для забезпечення доброякісної селекції кадрів і справедливості. Для цього, крім єдиного екзамону, потрі-

бно враховувати середній шкільний бал (що є оцінкою більш об'єктивною) і, обов'язково тестування (екзамен) університету, в який абітурієнт вступає.

8. Відкриття в Україні філій російських (переважно технічних) вузів.

Паценко О. Ю., канд. екон. наук, доцент
кафедри міжнародної економіки

ПРОБЛЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Складні питання, що їх змушені вирішувати викладачі в процесі оцінювання знань студентів, як це видається на перший погляд, розгортаються в наступних напрямках:

1) чи підлягає оцінці саме рівень оволодіння відповідним матеріалом (категоріальним, розрахунковим, фактичним), чи все-таки на перше місце виступають сформовані вміння мислити, спираючись на засвоєний матеріал, самостійно знаходити взаємозв'язки матеріалу курсу з передуючими йому курсами, можливості використання набутих вмінь та навичок в практичній діяльності;

2) наскільки прозорою та об'єктивною може бути система оцінювання, чи можна подолати в ній абсолютно, на наш погляд, природний елемент суб'єктивності;

3) наскільки в кінцевій оцінці буде відображатися ступінь виконання студентом передбачених навчальною програмою дисципліни видів робіт і чи не перетворюється вона в умовах рейтингової системи на механістичне виставлення балів;

4) наскільки взагалі можливою є прозора та об'єктивна система оцінювання за масового навчання, коли викладач змушений щоденно спілкуватися з великою кількістю різноступенево підготовлених студентів; іншим питанням, яке виникає в цій частині, є певний спротив учасників процесу необхідності самостійно обирати види роботи з запропонованих викладачем та формувати свою оцінку, неохочість до пошукової, аналітичної роботи, тощо.

На наш погляд, оцінка завжди буде суб'єктивною, оскільки, з одного боку, імманентно буде базуватися на відносинах викладача та студента з їх особистісними рисами, з іншого — завжди буде відносною, полягати у порівнянні з іншими учасниками, оскі-